

Ek 6.1: Geliştirme Aşaması Sırasında Gelen Yorumlar

Geliştirme Aşaması Sırasında Gelen Yorumlar

ÇED / ÇSED Geliştirme Aşaması sırasındaki istişarelerde yapılan yorumlar Tablo 1'de listelenmiş ve dile getirilen sorunların bu ÇSED Raporu'nun hangi bölümlerinde değerlendirildiği belirtilmiştir.

Tablo 1 Geliştirme Aşaması Paydaş Katılımı

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
Bugüne kadar gelen yorumlar	Dışişleri Bakanlığı	Proje tarafından yerine getirilmesi gereken koşulları ve zorunlulukları ana hatlarıyla belirten ve Rusya Federasyonu Hükümetine verilen 'İzin' Mektubu	Balık türlerine veya balık ürünleri yetiştiriciliği yapılan alanlara herhangi bir zarar verilmeyecek.	Bölüm 8 ve Bölüm 9
			Kültür Mirası Öğeleri'ne (KMÖ) ait bulgular herhangi bir müdahalede bulunulmadan ilgili Türk yetkili mercilerine bildirilecek.	Bölüm 10
			Proje'nin herhangi bir denizaltı kablosu ile kesişmesi durumunda kablo sahipleriyle kablo geçiş anlaşmaları imzalanacak.	Bölüm 9
			Proje'nin emniyetli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla İnşaat Aşaması'ndan önce, faaliyetlere ilişkin olarak ilgili denizcilik kuruluşlarıyla işbirliği yapılacaktır.	Bölüm 5 ve Bölüm 13
			Proje Alanı'nda çakışma potansiyeli olan faaliyetlerle ilgili olarak Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile yakın iletişim halinde bulunulacaktır.	Bölüm 6, Bölüm 9 ve Bölüm 14
12 Kasım 2012	Karadeniz Komisyonu (BSC)	Tanıtım toplantısı	Proje için ne tür bir ÇED prosedürü uygulanacağı soruldu.	Bölüm 2

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
12 Kasım 2012	Karadeniz Komisyonu (BSC)	Tanıtım toplantısı	ÇED/ÇSED Raporları'nın Karadeniz Komisyonu taraflarına açıklanıp açıklanmayacağı ve açıklanacak ise nasıl açıklanacağı soruldu.	Bölüm 6
			Ne tür bir paydaş katılımının gerçekleştirileceği ve Paydaş katılımına hükümetin hangi seviyede dahil olacağı soruldu.	Bölüm 6
			Espoo ve Aarhus yönetimiyle irtibata geçilip geçilmediği ve Bern Sözleşmesi'nin ve SEVESO Direktifi'nin dikkate alınıp alınmadığı soruldu.	Bölüm 2
			Hangi AB Direktifleri'nin dikkate alındığı soruldu.	Bölüm 2 ve Bulgaristan ÇSED Raporu
			"Natura 2000 sahalarının Proje Alanı içerisinde olup olmadığı soruldu.	Bölüm 8 ve Bulgaristan ÇSED Raporu için ÇSED Raporu
			Karadeniz Komisyonu (BSC), petrol platformlarında meydana gelen kazalar nedeniyle halkın acil durumlara karşı olan hassasiyetinin farkında olduğunu belirtti. Deprem ve boru hattının korozyona uğraması ile oluşabilecek riskler de dahil olmak üzere kaza olasılıklarının tartışılması gerektiği dile getirildi.	Bölüm 13
			"Proje'nin karşısındaki en büyük güvenlik zorluğu nedir?" sorusu soruldu.	Bölüm 5

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
12 Haziran 2013	Dışişleri Bakanlığı	İzin prosedürlerinin ve KMÖ'lerin görüşülmesi amacıyla yapılan toplantı	Boru hattı güzergahının olası KMÖ'ler ile çakışması durumunda Projenin nasıl karşılık vereceği soruldu.	Bölüm 10
13 Haziran 2013	Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ)	Tanıtım toplantısı	Neden 4 boru hattı olduğu ve Boru hattı sisteminin daha yüksek kapasitede inşa edilip edilemeyeceği soruldu. Proje'nin Türkiye'ye ne gibi faydalarının olacağı soruldu.	Bölüm 5 Proje'nin tüm ömrü boyunca Türkiye'ye doğrudan veya dolaylı olarak önemli bir ekonomik fayda sağlaması beklenmemektedir. Bununla birlikte, Proje'nin potansiyel olumsuz etkileri de önemsiz olarak değerlendirilmektedir
			Boru hattı güzergahının niçin Türk Mühürsür Ekonomik Bölgesi'nden geçtiği soruldu.	Bölüm 4
13 Haziran 2013	TPAO	Petrol ve gaz aramasına ilişkin tanıtım toplantısı.	İzleme sistemi ve bir sızıntı durumunda ne olacağı soruldu.	Bölüm 5
2 Temmuz 2013	Sinop Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müd. ve Halk	Sinop'ta Halkın Katılımı ÇED Toplantısı	Özel durumlarda nasıl tepki verileceği ve 470 km'lik boru hattı boyunca bakım tesislerinin olup olmayacağı soruldu.	Bölüm 5

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
2 Temmuz 2013	Sinop Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müd. ve Halk	Sinop'ta Halkın Katılımı ÇED Toplantısı	"Proje sahibi ÇED Raporu'ndaki tüm taahhütlerini yerine getirecek mi?" diye soruldu. Şirketlerin genellikle sorumluluklarını unuttuğu kaygısı dile getirildi.	Tüm taahhütler, taahhütler kaydına eklenmiş olup, South Stream Transport BV veya yüklenicileri tarafından yerine getirilmek zorundadır
			Güney Akım Açık Deniz Doğlagaz Boru Hattı'nın Bulgaristan ve Rusya Bölgeleri dahil olmak üzere, boru hattı güzergahı boyunca hangi araştırmaların yürütüldüğü soruldu.	Bölüm 7 ve Bölüm 8 Bulgaristan ÇSED Raporu ve Rusya ÇSED Raporu
			Literatür araştırmalarının sonuçlarını doğrulayacak daha ileri analizler yapıp yapılmadığı soruldu.	Bölüm 7 ve Bölüm 8
3 Temmuz 2013	Dışişleri Bakanlığı	KMÖ'lere ilişkin takip toplantısı	Proje'nin KMÖ'lerin en az 150 m uzağından geçmesini düzenleyen tasarım kontrolünün nasıl belirlendiği, bu genişliğin yeterli olup olmadığı ve 76 adet potansiyel KMÖ hedefinin tamamının uzaktan kumandalı sualtı cihazı araştırmaları ile kontrol edilip edilmediği soruldu.	Bölüm 10

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
4 Temmuz 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK)	ÇED Kapsamı ve Özel Format Belirleme Toplantısı	<p>Proje'nin Karadeniz'deki balık popülasyonu üzerindeki etkileri konusundaki endişeler dile getirildi. Balık uzmanları tarafından: pelajik göçmen balık türleri ve popülasyonları üzerindeki potansiyel etkilerin araştırılması; Karadeniz üzerinden balık göçlerinin araştırılması; Proje'nin Karadeniz'deki ve Türkiye'deki ticari balıkçılık faaliyetleri üzerinde oluşturacağı etkilerin araştırılması konularını içeren bir araştırma yürütülmesinin gerekli olduğu belirtildi.</p> <p>South Stream Transport tarafından inşaat ve işletim faaliyetlerinin balık türleri üzerindeki etkilerinin detaylı olarak değerlendirilmesi, raporlanması ve bu etkileri azaltma önlemlerinin önerilmesi gerektiği belirtildi.</p> <p>Göçmen balıklar üzerinde etki oluşması bekleniyorsa inşaat takviminin yeniden düzenlenmesi konusunun dikkate alınması gerektiği belirtildi.</p>	Bölüm 8 ve Bölüm 9
			<p>Proje Alanında petrol ve doğal gaz araması faaliyetlerinin devam etmekte olduğu ve bölgedeki potansiyel sondaj faaliyetlerinin etkilerinin Proje tarafından değerlendirilmesi gerektiği belirtildi.</p>	Bölüm 9 ve Bölüm 13
			<p>Boru hattı güzergahı boyunca KMÖ'lere herhangi bir zarar gelmemesi için azami özen ve dikkat gösterilmesi ve KMÖ'lerin korunmaları gerektiği belirtildi.</p>	Bölüm 10

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
			Boru hattı askeri tatbikat alanından geçmekte olduğu ve İnşaat sırasında ve sonrasında Proje ile bu askeri alanlar arasındaki etkileşimlerin değerlendirilmesi gerektiği belirtildi.	Bölüm 9
4 Temmuz 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK)	ÇED Kapsamı ve Özel Format Belirleme Toplantısı	Proje'nin çevresel açıdan 'tehlikesiz' ve ilgili tüm kanunlar, kurallar ve yönetmeliklerle (Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, Çevre Kanunu, Gürültü, koku ve emisyon, boşaltım, atık su v.b. konuları hakkındaki yönetmelikler) uyumlu olması gerektiği belirtildi.	Bölüm 2
			Deniz çevresinin ve çevrenin korunması ile ilgili olarak İnşaat ve İşletim Aşamaları sırasında uygulanması gereken etki azaltma tedbirlerinin ayrıntılı olarak açıklanması talep edildi.	Bölüm 7 ve Bölüm 8
			Deniz trafiği üzerindeki etkilerin değerlendirilmesinin ve deniz trafiği ve seyir güvenliğiyle ilgili olarak İnşaat ve İşletim Aşamaları'nda uygulanması gereken etki azaltma tedbirlerinin ayrıntılı bir açıklamasının hazırlanması gerektiği belirtildi.	Bölüm 9 ve Bölüm 13
			İşçi güvenliği ile ilgili olarak İnşaat ve İşletim Aşamaları sırasında uygulanması gereken etki azaltma tedbirlerinin ayrıntılı olarak açıklanması talep edildi.	Bölüm 9

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
4 Temmuz 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK)	ÇED Kapsamı ve Özel Format Belirleme Toplantısı	Operasyonel güvenlik bölgesinin boyutunun endişe konusu olduğu dile getirildi. Bu konuyla ilgili bilgilerin değerlendirilmek üzere ilgili mercilere sunulması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 5
			Deniz dibi jeolojisinin, sediman tipinin, sediman dağılımının ve sediman hareketlerinin değerlendirilmeleri talep edildi.	Bölüm 7
			Gaz hidratların değerlendirilmeleri talep edildi.	Bölüm 7
			Proje Alanı'nda bulunan deniz bitkilerinin ve fotosentetik planktonların popülasyonlarındaki potansiyel azalmanın değerlendirilmesi talep edildi.	Bölüm 8
			İnşaat Aşaması sırasında gürültünün deniz türleri üzerinde oluşturacağı potansiyel etkilerin değerlendirilmesi talep edildi.	Bölüm 8
			Boru hattının veya tamirinde kullanılacak kazık vb. ekipmanların korozyona veya tortu oluşumuna karşı korunması için herhangi bir kimyasalın/boyanın kullanılıp kullanılmayacağına dair açıklama talep edildi.	Bölüm 5
			Boru hattının zarar görmesi durumunda deniz türleri üzerinde oluşacak potansiyel etkilerin değerlendirilmesi talep edildi.	Bölüm 8

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
4 Temmuz 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK)	ÇED Kapsamı ve Özel Format Belirleme Toplantısı	İşletim Aşaması'nın başlatılmasından önce boru hattının kırılma ve sızıntı bakımından test edilip edilmeyeceğinin bildirilmesi gerektiği belirtildi.	Bölüm 5
			Gaz kaçaklarının çevresel etkilerinin değerlendirilmesi talep edildi.	Bölüm 13
			Boru hattı tasarım standartlarının raporlanması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 5
			Tüm arkeolojik bulguların raporlanması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 10
			Proje'nin atık yönetimi prosedürlerini tanımlaması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 12
			İnşaat ve İşletim Aşamaları sırasında kaza, döküntü, sızıntı v.b. durumlar için Acil Durum Müdahale Planları'nın uygulanması.	Bölüm 13
			Proje'yle ilişkili olumsuz etkilerin izlenmesi ve önlenmesi için deniz hayatının değerlendirilmesi ve uygun etki azaltma önlemlerinin uygulanması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 8
			Proje faaliyetleri sırasında denize sıvı ve katı atık deşarjı konularına ilişkin taahhütler talep edildi.	Bölüm 12

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
4 Temmuz 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK)	ÇED Kapsamı ve Özel Format Belirleme Toplantısı	Proje'yle ilgili olarak Güney Akım Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattının Bulgaristan ve Rusya Bölümleri'nden kaynaklanan kirliliğin Türkiye'yi etkilemesi durumunda uygulanması gereken tedbirler talep edildi.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
			İnşaat 24 saat boyunca devam edeceği için; ışık ve gürültüden kaynaklı olarak deniz türleri üzerinde ne gibi potansiyel etkiler oluşacağı ve hangi etki azaltma önlemlerinin uygulanacağı soruldu.	Bölüm 8
			Dört paralel boru hattının birbirlerine olan mesafeleriyle ilgili bilgiler talep edildi.	Bölüm 5
			İşletim faaliyetleri sırasında izleme prosedürlerinin raporlanması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 7 ila Bölüm 11
			Güney Akım Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattı'nın Bulgaristan ve Rusya Bölümleri'nde gerçekleşmesi halinde Türkiye'yi etkileme olasılığı bulunan kazalara karşı alınması gereken tedbirlere ve zararların telafisine ilişkin bilgiler talep edildi.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
30 Temmuz 2013	İstanbul Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Boru hattının deniz dibindeki sedimanların üzerindeki etkisinin ve ağır metallerin ve kirleticilerin deniz dibi ve deniz çevresi üzerindeki etkisinin ne olacağı soruldu.	Bölüm 7
			Karadeniz'de bulunan lüfer gibi göçmen balık türleri üzerinde etkiler oluşup oluşmayacağı soruldu.	Bölüm 8

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
30 Temmuz 2013	İstanbul Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	"Boru hattı zarar görürse veya boru hattında onarım çalışması gerekirse ne olacak?" sorusu soruldu.	Bölüm 5
			"Borular ve boru döşeme gemileri nereden gelecek?" ve "Gemiler Karadeniz dışından geleceklerse, balast sularını Karadeniz'e mi boşaltacaklar?" soruları soruldu.	Bölüm 5 ve Bölüm 8
31 Temmuz 2013	Ankara STK'ları ve Balıkçılık Grupları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Numune alma kriterleri/metodolojisi talep edildi. Örneğin; biyoçeşitlilik değerlerinin tespit edilmesi için önemli olduğu ifade edildi.	Bölüm 3 ve Bölüm 7
			Paydaşların ve ilgili organizasyonların Projeye katılımlarının asgari yasal gerekliliklerin üzerinde bir seviyede sağlanması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 6
			Döküntü, kaza veya kurtarma çalışması durumunda hangi güvenlik ve emniyet tedbirlerinin alınmış olacağı soruldu.	Bölüm 5, Bölüm 13 ve Bölüm 15
			"Proje tarafından ne tür çevresel ve sosyal programlar yürütecek?" sorusu soruldu.	Güney Akım Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattı için bir Toplum Yatırım Programı geliştirilecek

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
31 Temmuz 2013	Ankara STK'ları ve Balıkçılık Grupları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Balıkçılık faaliyetlerinin %75'i Karadeniz'de yapılmakta olduğu ve birçok balık türü özellikle Bulgaristan ve Romanya'dan göç ettiği için Bulgaristan ve Romanya'dan göç eden balıkların Türk balıkçılığı açısından çok önemli olduğu, bu yüzden inşaatın balıkların göç dönemlerinde gerçekleştirilmemesi gerektiği belirtildi.	Bölüm 8 ve Bölüm 9
			Sualtı gürültüsünün ve gemilerden kaynaklanan titreşimlerin pelajik balık türleri üzerinde ne gibi etkiler oluşturacağı soruldu.	Bölüm 8
			Bir çok yumurtlama kafesi Türkiye kıyılarından 1 km uzaklıkta bulunduğu için Proje'nin deniz kültürünü etkilemesi olası görülmezken, yakından geçen inşaat destek gemilerinin veya bir gaz veya petrol sızıntısının etkisinin olabileceği vurgulandı.	Bölüm 9 ve Bölüm 13
1 Ağustos 2013	Trabzon'da bulunan Akademik ve Bilimsel Araştırma Kuruluşları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Kazaların, petrol döküntülerinin veya gaz kaçaklarının etkilerinin ne olacağı ve Boru hattında patlama veya hasar meydana gelmesi durumunda hangi acil durum planlarının uygulanacağı soruları soruldu.	Bölüm 5, Bölüm 13 ve Bölüm 15
			Karadeniz işlek bir gemicilik güzergahı olduğu ve gemilerin/tankerlerin inşaat gemileriyle çarpışabilecekleri veya boru hattının üstünde bataabilecekleri belirtildi.	Bölüm 13
			"Boru hattı ne kadar hızlı kapatılabilir?" sorusu soruldu.	Bölüm 5

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
			Kaçak gazın çabucak kıyıya yayılacağı belirtildi. Gaz kaçağı olması durumunda, boru hattı içerisindeki gaza ne olacağı ve Boru hattının zarar görmesi durumunda ne kadar gaz sızacağı soruldu.	Bölüm 13
1 Ağustos 2013	Trabzon'da bulunan Akademik ve Bilimsel Araştırma Kuruluşları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Sıvılaştırılmış Doğal Gaz'ın (LNG)* yoğunluğu deniz suyunun yoğunluğundan daha düşük olduğu, dolayısıyla, gaz kaçağı meydana gelmesi durumunda gazın yüzeye yükseleceği ve su sütunu boyunca deniz hayatını (örn. planktonlar, balıklar, deniz memelileri) etkileyeceği endişesi dile getirildi.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
			Sadece 'kulaktan kulağa' yayılması nedeniyle toplantıdan haberdar olduğu, mektup veya davet alınmadığı ifade edildi. Toplantı ile ilgili resmi davetiyelerin gönderilmesi gerektiği belirtildi.	Kuruluşa resmi davetiyeler gönderilmiş olduğu halde toplantıya katılan paydaşa bu davetiye iletilmemiş. Paydaşın iletişim bilgileri alındı ve kendisine devam toplantısına ilişkin bilgiler gönderildi.
1 Ağustos 2013	Trabzon Balıkçıları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	"Borunun döşenmesi için sonar donanımı kullanılacak mı?" sorusu soruldu.	Bölüm 5
			"Gemilerde kaynak yapılacak mı?" sorusu soruldu.	Bölüm 5
			"Proje Alanı neden 2 km genişliğindedir?" sorusu soruldu.	Bölüm 5

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
			"South Stream Transport bağımsız kuruluşlarla çalışıyor mu?" sorusu soruldu.	South Stream Transport, Türkiye Bölümü'nün ÇSED ve ÇED Raporları'nın geliştirilmesi ve süreçler sırasında destek sağlamaları için URS ve ELC Group ile sözleşme yapmıştır. Bunlara ek olarak, Proje'nin Bulgaristan ve Rusya'daki ÇSED ve ÇED süreçlerine için destek sağlanması için URS'nin bu ülkelerde taşeronluk yapan yerel danışmanları bulunmaktadır.
1 Ağustos 2013	Trabzon Balıkçıları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	Proje sırasında elde edilen araştırma verilerinin paylaşılıp paylaşılmayacağı soruldu.	Bugüne kadar toplanmış olan araştırma verileri uygun Türk mercileriyle paylaşılmıştır. Elde edilen ek araştırma verileri de gerekli olması durumunda ilgili Türk mercileriyle paylaşılacaktır.
			Boru hattının Türkiye Bölümü'nde 'kapatma noktaları' olup olmadığı soruldu.	Bölüm 5

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
1 Ağustos 2013	Trabzon Balıkçıları	ÇSED Kapsam Belirleme istişare toplantılarında şahsen yapılan yorumlar	"Proje balıkçılık faaliyetlerini etkilemeyecektir çünkü Proje Alanı'nda balık avlamıyoruz ve trolcülük yapmıyoruz. Bununla birlikte, Proje Alanı'nda torik yakalanmaktaydı ve bu nedenle gelecekte bu bölgede yeniden balıkçılık faaliyeti yapılması mümkündür." görüşü dile getirildi.	Bölüm 9
			Hamsinin 25 Ekim'de başlayan göç dönemi süresince inşaat faaliyetinde bulunulup bulunulamayacağı soruldu.	Bölüm 8
			Boru döşeme gemilerinin ne kadar ışık, gürültü ve titreşime yol açacağı soruldu. Balıklar gürültü ve ışıktan etkilenebileceği ve Proje faaliyetlerinin balıkların göç güzergahları üzerinde etki oluşturabileceği ifade edildi. Türk balıkçıları için çok önemli bir tür olan hamsi üzerinde etki oluşabileceği endişesi dile getirildi.	Bölüm 8 ve Bölüm 9
			Yeraltı elektrik kablolarının girişim oluşturacağından haberleşme kablolarının yakınına yerleştirilmemesi gerektiği belirtildi ve Proje'nin ayrıca kablolarda girişime yol açabileceği, bu nedenle bu durumun dikkate alınması gerektiği ifade edildi.	Bölüm 9
30 Temmuz 2013	STK	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Proje'nin Türkiye üzerinde olumlu veya olumsuz bir etkisi olmayacak gibi görünüyor.	Yok
			Proje inşaatı sırasında balıkların yumurtlama ve göç güzergahları hesaba katılmalı.	Bölüm 8

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
30 Temmuz 2013	STK	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Proje öncesinde mevcut durum araştırmaları, sonuçların karşılaştırılabilmesi amacıyla Proje sonrasında yeniden yapılmalı.	Bölüm 8, Bölüm 9 ve Bölüm 10
			Daha etkili paydaş katılımı sağlanmalı.	Bölüm 6
Bilinmiyor	Sinop Halkı	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Boru Karadeniz'in dibine döşenmek yerine karadan geçirilmeli.	Bölüm 4
4 Ağustos 2013	Sinop Halkı	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Projeden kaynaklanan bir kaza veya sızıntı olması halinde Sinop halkının güvenliği üzerinde risk oluşturacak konularla ilgili endişe duyuyoruz.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
			Açık deniz boru hattı projesinin işsizlik sorununu çözeceğini umuyorum.	Bölüm 5
12 Ağustos 2013	Sinop Halkı	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Projeden kaynaklanan bir kaza veya sızıntı olması durumundaki emniyet riskleri konusunda endişe duyuyoruz.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
			Karadeniz kıyısında bulunan iller, boru hattı sayesinde Hükümet için daha önemli hale gelecekler.	Bu ÇSED Raporu'nun kapsamı dahilinde değil
5 Ağustos 2013	Sinop Halkı	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Kaza halinde deniz çevresinin korunması için alınan tedbirler konusunda endişe duyuyoruz.	Bölüm 13 ve Bölüm 15
10 Ağustos 2013	Sinop Halkı	Yorum Kutularından alınan yorumlar	Yerel gazeteler ve radyo kanalları aracılığıyla Sinop Halkı'na Projeye ilgili daha fazla bilgi verilmeli.	Bölüm 6

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
23 Ağustos 2013	Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB)	Proje'nin tanıtılması ve potansiyel KMÖ bulgularının tartışılması için tanıtım toplantısı.	KMÖ'lerin Proje faaliyetleri nedeniyle zarar görmemesi gerektiği belirtildi.	Bölüm 10
20 Ekim 2013	TPAO	TPAO'dan ÇED Başvuru Dosyası'na Dair Görüş Mektubu	Proje tarafından önerilen İşletim Güvenlik Bölgesi'nin genişliği güvenlik önlemleri dikkate alınarak, TPAO çalışmalarını mümkün kılmak için kabul edilebilir bir asgari değerde tutulmalı.	Bölüm 9
3 Ekim 2013	KTB	ÇED Başvuru Dosyasına Dair Görüş Mektubu	Proje, boru hattı güzergahı boyunca tespit edilen potansiyel kültür mirası objelerinin korunması için bu objelerden en az 100 m uzaktan ilerlemeli.	Bölüm 10
7 Ekim 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	Tanıtım Toplantısı	Karadeniz özel bir alan olduğu için Projede atıkların deşarjına ilişkin ilgili standartlara uyulması gerektiği belirtildi.	Bölüm 12
15 Kasım 2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	ÇED Başvuru Dosyasına Dair Görüş Mektubu	İstilacı türlerin deniz ekosistemini etkileyebilecekleri ve bu etkilerin inşaat tamamlandıktan sonra da devam edebileceği düşünülerek izleme yapılmalıdır.	Bölüm 8
			Proje, deniz araştırma verilerinin güvenilirliği ve kalitesi hakkında bilgi sağlamalı.	Bölüm 7 ve Bölüm 8

devam ediyor...

Tarih	Paydaş	Belge / Olay	Yorum / Sorunlar / Dile Getirilen Endişeler	İlgili ÇSED Kısmı / Yorum
8 Ocak 2014	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve ÇED İDK	ÇED Raporu İnceleme ve Değerlendirme Toplantısı	Proje Alanı içerisinde önemli petrol ve gaz arama faaliyetleri yürütülmekte olduğu için boru hatlarının mümkün olduğu kadar birbirlerine yakın tutulmaları durumunda arama için daha fazla alan sağlanacağı belirtildi.	Bölüm 5 ve Bölüm 9
			Boru hatlarına 100 m'den daha yakın mesafede bulunduğu bilinen veya bulunması muhtemel olan kültürel miras öğelerine zarar verilmesinden kaçınmak için gerekli tedbirlerin alınması; araştırma veya boru döşeme faaliyetleri sırasında yeni tespit edilen kültür miras öğelerinin korunması, ilgili kurumlara bildirilmesi ve boru hatlarına 100 m'den daha yakın mesafede yeni tespit edilen kültür mirası öğelerinin korunması için alınan tedbirlerin ilgili kurumlara bildirilmesi talep edildi.	Bölüm 10
15 Mayıs 2014	Doğu Karadeniz Balıkçılık Kooperatifleri Birliği	Proje Güncelleme Toplantısı	Bulgaristan Bölümündeki Proje faaliyetleri balıkların Türkiye sularına göçü üzerinde rahatsızlık yaratabilir. Bu durum balık avını etkileyebilir.	Bölüm 8 ve Bölüm 9
16 Mayıs 2014	Balıkçılık Kooperatifleri Samsun Birliği	Proje Güncelleme Toplantısı	Gece çalışmaları sırasında boru döşeme gemisinde kullanılan ışıklandırma balıkları kendine çekebilir. Bu da balıkçı gemilerinin avlanma alanlarından daha ileriye ve inşaat yayılımı (gemi filosu) çevresine gelmelerine neden olabilir.	Bölüm 5 ve Bölüm 9
			Proje sahibi, balıkçıları Proje hakkında ve inşaat çalışmalarının seyrüsefer kısıtlamaları konusunda önceden uyarmalıdır.	Bölüm 6

Not: LNG bu yorumda örnek olarak kullanılmıştır ve Projede boru hattı ile taşınan gaz LNG değildir bkz. **5. Bölüm Proje Açıklaması**

tamamlandı.

